

Till medlemsbrevet februari

Studiebesök på Universitetsbiblioteket i Lund

Universitetsbiblioteket i Lund

Intresset för höstens studiebesök på Universitetsbiblioteket (UB) var överväldigande. När den första visningen snabbt blev fullbokad i september 2025 fick ytterligare tre tillfällen arrangeras. Efter den sista visningen den 11 februari hade hela 175 medlemmar deltagit i en spännande föreläsning om vardagstryck och besökt UBs utställning *Mat i nöd och lust*.

I Bromansalen fick vi ta del av ett både intressant och underhållande föredrag om det så kallade vardagstrycket – trycksaker som är avsedda att leva en kort tid och sedan kastas, men som, när de bevaras, utgör en viktig del av vårt gemensamma kulturarv. Det handlar om dokument som berättar om människors arbete, politiska engagemang, fritid och drömmar – och som hjälper oss att förstå framväxten av det moderna Sverige.

Exempel på vardagstryck är postorderkataloger, reklam av alla slag, restaurangmenyer, årsredovisningar, filmaffischer och årskalendrar. Faktum är att denna typ av tryck utgör omkring 90 procent av allt som årligen produceras vid svenska tryckerier. Sedan 1698 får biblioteket ett pliktexemplar av allt som trycks i Sverige – material som bevaras för framtiden. I dag omfattar samlingen av vardagstryck hela 19 hyllkilometer. Under besöket fick bibliotekarierna också besvara många engagerade och nyfikna frågor från deltagarna.

Utställningen *Mat i nöd och lust* visar hur maten genom historien har varit både bristvara och överflöd. Här kunde vi bland annat se en två tusen år gammal egyptisk papyrus som beskriver en stöld av vetebröd, ransoneringskort från första världskriget och 1970-talets välkända brödpropaganda. Utställningen lyfter även fram tekniska innovationer som konservburken och patent på en potatisskalarmaskin.

Bland de många kokböcker som visas märks bland annat *Hjelpreda i hushållningen för unga fruentimber* (1755) av Cajsa Warg, en klassiker inom svensk kokkonst.

Utställningen är inrymd i bibliotekets nybyggda utställningslokal och pågår under hela 2026. Ta gärna tillfället i akt att besöka den – det är fri entré.

För programgruppen
Kerstin Olin